

DOI 10.34132/mspc2025.02.13.05

Владислав Хлановський

ЛІДЕРСТВО ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ

У даній роботі розглянуто лідерство та професійна компетентність публічних службовців. Проаналізовано лідерство на публічній службі, що базується на цінностях публічності, доброчесності та відповідальності, а також виступає механізмом формування управлінської культури. Особлива увага приділяється ролі інновації та модернізації в публічному управлінні. Робота спрямована на обґрунтування необхідності розвитку управлінського лідерства та кадрового потенціалу.

Ключові слова: лідерство, публічне управління, публічна служба, професійна компетентність, інноваційність, модернізація.

У сучасній системі публічного управління ефективність діяльності публічних службовців значною мірою визначається рівнем їхньої професійної компетентності. Водночас розвиток компетенцій неможливий без наявності лідерського потенціалу, який сприяє самореалізації, відповідальному прийняттю рішень та орієнтації на суспільний результат.

Лідерство на публічній службі виступає механізмом формування управлінської культури, що базується на цінностях публічності, доброчесності та відповідальності. Лідерські якості дозволяють публічним службовцям не лише ефективно координувати роботу колективів, а й ініціювати інноваційні рішення, мотивувати підлеглих до підвищення результативності, створювати атмосферу співробітництва та довіри.

Професійна компетентність публічного службовця у цьому контексті розглядається як системне поєднання знань, умінь, навичок і особистісних якостей, необхідних для виконання посадових обов'язків на високому рівні. Одним із ключових елементів цієї компетентності є емоційний інтелект, що передбачає здатність до самоконтролю, емпатії, ефективної комунікації та конструктивного вирішення конфліктів – усі ці риси притаманні лідерам нового типу [1].

Управлінське лідерство сприяє підвищенню якості кадрового потенціалу через:

- формування стратегічного мислення та здатності бачити перспективу розвитку організації;
- розвиток навичок прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності;
- удосконалення комунікативних здібностей і навичок ефективної взаємодії;
- виховання відповідальності та доброчесності у виконанні службових обов'язків.

Важливою складовою розвитку лідерських компетенцій є професійне навчання та підвищення кваліфікації публічних службовців. У цьому процесі провідну роль відіграють інститути підготовки кадрів в системі публічного управління, які впроваджують тренінгові програми, спрямовані на розвиток лідерського потенціалу, управління змінами та формування ефективних команд [3].

Таким чином, лідерство виступає не лише індивідуальною якістю управлінця, а й системним чинником розвитку публічної служби, що сприяє підвищенню її ефективності, відкритості та здатності реагувати на виклики сучасності. Розвиток лідерських компетенцій публічних службовців є передумовою формування професійного, інноваційного та орієнтованого на суспільні потреби державного апарату.

До основних чинників, що визначають посилення ролі лідерства у сучасному публічному управлінні, належать:

- зростання глобальної конкуренції – постійні економічні коливання та інтеграційні процеси на міжнародній арені, які вимагають нових управлінських підходів;
- економічна інтеграція та розширення ринку – активізація економічного розвитку країн, що розвиваються, потребує ефективних лідерських рішень;
- дерегуляція та приватизація – зменшення ролі держави у регулюванні економічних процесів актуалізує необхідність ініціативного та відповідального лідерства;

– технологічні зміни – стрімкий розвиток цифрових технологій, удосконалення засобів комунікації та розширення інформаційних мереж, що охоплюють дедалі більшу кількість користувачів.

Лідерство у системі публічного управління є ключовим чинником підвищення ефективності діяльності органів публічної влади та розвитку професійної компетентності державних службовців. У сучасних умовах воно розглядається не лише як індивідуальна характеристика керівника, а як інтегрований управлінський інструмент, що забезпечує стратегічне бачення, ініціативність і відповідальність у прийнятті рішень [2; 4].

Розвиток лідерських компетенцій на публічній службі сприяє формуванню нової управлінської культури, заснованої на принципах доброчесності, відкритості, підзвітності та служіння суспільству. Демократичні, трансформаційні та сервісні моделі лідерства виявляються найбільш ефективними для сучасної системи публічного управління, оскільки вони орієнтовані на інноваційність, командну взаємодію та задоволення суспільних потреб.

Отже, становлення лідерства у сфері публічного управління виступає детермінантою модернізації публічної служби, забезпечуючи її здатність до адаптації в умовах глобальних викликів, підвищення довіри громадян до влади та реалізації принципів належного врядування (*good governance*). Саме воно забезпечує управлінську спроможність органів влади, сприяє підвищенню їхньої відповідальності та орієнтації на суспільний результат.

References

1. Amagoh, F. (2009). Leadership development and leadership effectiveness. *Management Decision*, (Vol. 47), 6, (pp. 989-999) [in English].
2. Buss, I. (2005). The evolution of leadership development: challenges and best practice, *Industrial and commercial training*, (Vol. 37), 4, (pp. 185-188) [in English].
3. Jokinen, T. (2005). Global leadership competencies: a review and discussion. *Journal of European Industrial Training*, (Vol. 29), 3, (pp. 199-216) [in English].
4. Popper, M., Amit, K., Gal, R., Sinai, M., & Lisak, A. (2004). «The capacity to lead: major psychological differences between «leaders» and «non leaders»». *Military Psychology*, (Vol. 16), 4, (pp. 245-263) [in English].

DOI 10.34132/mspc2025.02.13.05

Vladislav Khlanovskyi

LEADERSHIP AS A FACTOR IN DEVELOPING PROFESSIONAL COMPETENCE OF PUBLIC SERVANTS

This theses examines leadership and professional competence of public servants. Leadership in the public service is analyzed, which is based on the values of publicity, integrity and responsibility, and also acts as a mechanism for forming a management culture. Special attention is paid to the role of innovation and modernization in public administration. The work is aimed at substantiating the need to develop managerial leadership and personnel potential.

Keywords: leadership, public administration, public service, professional competence, innovation, modernization.

Відомості про автора / Information about the author

Владислав Хлановський, аспірант кафедри публічного управління та адміністрування, Юридичного факультету, Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: sergeevicvlad755@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0009-0005-2387-5007>.

Vladislav Khlanovskyi, PhD-student of the Department of Public Management and Administration, Faculty of Law, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: sergeevicvlad755@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0009-0005-2387-5007>.